

LBRIS

We know

Coordonator Corint Istorie

ION M. IONIȚĂ

ROBERT JOBSON

**CATHERINE,
PRINȚESA DE WALES**

VIITORUL MONARHIEI BRITANICE

Traducere din limba engleză de Alina Bâltăc

CORINT
ISTORIE
— 2024 —

Introducere

Când Kate Middleton era doar o copilă, posibilitatea ca aceasta să devină prințesă ar fi fost considerată extrem de îndepărtată. O astfel de poziție le era rezervată membrilor familiilor regale de pe alte meleaguri sau fiicelor de nobili, aristocratelor, precum lady Diana Spencer, care s-a căsătorit cu prințul Charles cu cinci luni înainte de venirea pe lume a lui Catherine.

Cu toate acestea, în secolul pe care îl traversăm, percepția despre monarhie în Marea Britanie, dar și în alte colțuri ale lumii a cunoscut o transformare bulversantă. Căsătoriile dintre membrii familiilor regale, considerate odinioară „o strălucită punere în pagină a unui fapt universal și care, prin urmare, au darul de a fascina omenirea”, potrivit scriitorului victorian Walter Bagehot, nu se mai limitează la uniuni între persoane aparținând unei anumite clase sociale.

În mai 2004, Mary Donaldson, o femeie de rând născută în Australia și având origini scoțiene, s-a căsătorit cu moștenitorul coroanei daneze, prințul Frederik, în cadrul unei ceremonii la care au participat sute de membri ai familiilor regale, precum

și demnitari din întreaga lume. Evenimentul a avut loc la Catedrala Vor Frue Kirke, din centrul orașului Copenhaga. Prințul o întâlnise pe studenta din Tasmania în anul 2000, la Sydney, în timpul Jocurilor Olimpice, atunci când a intrat în barul Slip Inn, unde lucra tânăra. Ca soție a regelui Frederik al X-lea, Mary a devenit regina Mary a Danemarcei în 14 ianuarie 2024, după neașteptata abdicare a suveranei Margrethe a II-a, la momentul acela cel mai longeviv monarh din lume, cu o domnie de 52 de ani.

În învecinata Norvegie, căsătoria din august 2001 a prințului Haakon, moștenitorul tronului norvegian, cu o plebee care a devenit prințesa moștenitoare Mette-Marit a reprezentat un eveniment mai degrabă controversat. Mireasa, cunoscută anterior drept Mette-Marit Tjessem Høiby, era o fostă chelneriță și, în plus, o mamă singură, care avea un băiețel în vârstă de patru ani pe atunci. Mette-Marit l-a întâlnit pe prinț în anul 1999 prin intermediul unor prieteni comuni, iar cei doi și-au anunțat logodna în decembrie 2000. Îndrăgostiții au locuit împreună până la ceremonia nupțială, care a avut loc opt luni mai târziu, eveniment considerat, de asemenea, controversat. Prințesa nu s-a sfiit să vorbească în mod deschis despre trecutul său „sălbatic” și i-a rugat pe reprezentanții presei să-i ofere posibilitatea unui nou început.

Apoi a venit rândul Marii Britanii. În anul 2001, la Universitatea Saint Andrews, studenta la Istoria Artei Kate Middleton s-a reîntâlnit cu și, ulterior, s-a îndrăgostit de viitorul său soț, prințul William, moștenitorul coroanei britanice. Cei doi se cunoșteau din școală, de pe vremea când el frecventa Eton, iar ea, Marlborough. „Se socializa mult pe atunci, iar ei doi se cunoșteau”, a declarat o sursă apropiată familiei. William și Kate au încălcat și ei „tradiția” și au avut o relație de lungă

durată, ba chiar au și locuit împreună înainte de ceremonia nupțială din 29 aprilie 2011, eveniment care a avut loc la Catedrala Westminster.

De-a lungul istoriei britanice și europene, căsătoriile au fost folosite de monarhii și guverne deopotrivă drept instrumente utile pentru a obține alianțe strategice. Adesea, aceste mariaje au fost uniuni aranjate din motive politice, fiind încheiate când cei implicați erau încă minori sau chiar copii de vârstă foarte fragedă. În vremurile medievale și chiar mai târziu, la curțile regale europene, obiceiul căsătoriei prin intermediari era des întâlnit. Iubirea dintre cei doi, dacă se ajungea vreodată la așa ceva, era considerată un bonus neașteptat, nicidecum o necesitate.

Adesea, sentimentele erau complet ignorate, ceea ce ducea la nepotriviri și mâhnire pentru cei prinși în capcana unor astfel de căsătorii. Alții pur și simplu încercau să profite cum puteau de situație. Așa se explică, probabil, de ce atât de mulți prinți aveau amante, în vreme ce soțiile lor se bucurau de idile secrete. În bună măsură, un astfel de comportament făcea parte din aranjamentul matrimonial. Existau așteptări ca toți cei implicați să dea dovadă de discreție și să nu tulbure apele.

În vocabularul nobilimii britanice, „plebeu” se referă la o persoană care nu deține un titlu ereditar sau care nu aparține nobilimii, fiind, în esență, cineva care nu face parte dintr-o familie aristocratică sau din sistemul nobiliar. Secole de-a rândul a fost considerat inacceptabil ca membrii familiei regale din Marea Britanie sau din Europa să se căsătorească cu oameni de rând. Prin urmare, astfel de căsătorii – de obicei născute din dragoste – au fost rare și dezaprobatate de societate atunci când aveau loc. Numite căsătorii „morganatice”, aceste uniuni veneau la pachet cu contracte cu caracter juridic obligatoriu, cea

mai draconică prevedere fiind aceea că soțul sau copiii rezultați în urma relației erau împiedicați prin lege să moștenească rangul, statutul sau privilegiile regale.

În pragul secolului al XX-lea, mișcările din plan politic, precum și peisajul social s-au schimbat. Practic, începutul Primului Război Mondial a pus capăt jocurilor de putere pe care le reprezentau alianțele matrimoniale regale practicate ca pe vremea reginei Victoria. Până la urmă, aceasta își savurase rolul de matriarhă a Europei și puterea de care dispuseseră ea și țara ei în ultima treime a veacului al XIX-lea. Spre finalul îndelungatei sale domnii, Victoria avea peste 30 de nepoți, și multe dintre căsătoriile în care jucase, personal, un rol important ajutaseră Marea Britanie să-și păstreze influența la nivel internațional.

Moartea Victoriei, în 1901, a marcat sfârșitul diplomației bazate pe alianțe matrimoniale. Succesorul ei, Eduard al VII-lea, s-a concentrat mai degrabă pe tratate diplomatice, cum ar fi Antanta Cordială, din 1904, în care a jucat un rol esențial, contribuind la încheierea conflictelor existente între Marea Britanie și Franța. S-a deschis astfel calea către cooperarea diplomatică dintre cele două țări, cu scopul de a face față presiunilor exercitate de Germania în decada care a precedat Primul Război Mondial.

Înainte de intrarea în război a Marii Britanii în 28 iulie 1914, în Europa existau peste 20 de țări care aveau ca formă de guvernământ monarhia, cu un rege, o regină sau o față regală îndeplinind un rol echivalent cu cel de șef de stat. După războiul în care mai mult de nouă milioane din cei 60 de milioane de militari combatanți au fost uciși, cei întorși acasă din tranșee, dar și cei care îi pierduseră pe front pe cei dragi au solicitat schimbări politice radicale.

Monarhiile au căzut ca niște piese de domino, patru mari imperii prăbușindu-se: Imperiul Rus, în 1917, Imperiul German

și cel Austro-Ungar, în 1918, și Imperiul Otoman, în 1922. S-au format republicile independente Austria, Cehoslovacia, Estonia, Ungaria, Letonia, Lituania și Turcia. Clasa muncitoare a vrut să aibă voce și, în locul vechii orânduiri, a cerut lideri aleși, care să poată răspunde în fața poporului. Pe măsură ce se formau republicile, monarhii care încă rămăseseră pe tron au început să accepte schimbările, conștienți fiind că, în caz contrar, riscau să fie îndepărtați de la putere, precum țarul Nicolae al II-lea al Rusiei.

Obișnuita ceată a prințeselor germane, considerate a fi partide matrimoniale regale potrivite, s-a micșorat, iar drepturile nobilimii s-au împuținat. Având în vedere că Marea Britanie își petrecuse ultimii patru ani ducând o luptă neînduplecată cu Imperiul Austro-Ungar, regele George al V-lea a fost sfătuit să renunțe la numele Saxa-Coburg-Gotha și să-l schimbe în Windsor. De asemenea, el a considerat că ar fi indicat ca fiii săi să-și aleagă mirese din Marea Britanie, nu fiice ale unor „despoți” decăzuți.

Acest lucru a însemnat că lady Elizabeth Bowes-Lyon, o aristocrată scoțiană care descindea din casa regală a Scoției, a fost socotită alegerea perfectă pentru cel de-al doilea fiu al regelui, Albert, alintat de familie Bertie, duce de York, devenit ulterior George al VI-lea. A fost o partidă excelentă, Elizabeth fiind motorul din spatele prințului bălbăit și incredibil de timid, salvatoarea monarhiei după criza generată de abdicarea din 1936 și licărul de speranță al Angliei în timpul celui de-Al Doilea Război Mondial.¹

Predecesorii lui Kate Middleton proveneau în mod predominant din clasele muncitoare și de mijloc. Strămoșii săi fuseseră mineri, tâmplari și muncitori la fermă, oameni ale căror vieți s-au situat la polul opus față de copilăria ei privilegiată.

Însă arborele său genealogic cuprinde și influente personalități ale establishmentului, cum ar fi William Petty Fitzmaurice, conte de Shelburne, om politic liberal anglo-irlandez. Acesta a fost premierul britanic care a reușit să negocieze cu succes un tratat de pace cu George Washington în 1783, punând astfel capăt Războiului american de Independență, precum și controlului Marii Britanii asupra coloniilor americane.

Atunci când Kate s-a măritat cu prințul William, în 2011, cei care se opuneau ideii ca membrii familiei regale să se căsătorească în afara mediului select al aristocrației rămăseseră doar o amintire, însă ea a fost în continuare văzută ca fiind o „plebee”. Kate a devenit Alteța Sa Regală Catherine, ducesă de Cambridge, după ce William a primit titlul de duce de Cambridge de la regina Elisabeta a II-a. Apoi, în 9 septembrie 2022, a ajuns să fie a zecea prințesă de Wales din anul 1392 încoace, atunci când soțul ei, William, a fost numit prinț de Wales de către tatăl său, Charles al III-lea, după urcarea pe tron a celui din urmă. Oferit la căsătorie, titlul este specific, dar nu a fost întotdeauna deținut de către soția prințului moștenitor al tronului englez și, ulterior, britanic. Purtătoarea titlului va deveni următoarea regină-consoartă a poporului.²

Capitolul 1

O copilărie fericită

Copil fiind, îmi petreceam mult timp pe afară, motiv pentru care activitățile în aer liber mă pasionează.

CATHERINE, VORBIND CU GIOVANNA FLETCHER, REALIZATOAREA
PODCASTULUI „HAPPY MUM, HAPPY BABY”

Trecerea lui Kate Middleton la statutul de ducesă de Cambridge, iar apoi la cel de Alteța Sa Regală Catherine, prințesă de Wales, este cu adevărat remarcabilă după orice standarde. Dacă s-ar fi născut cu 50 de ani mai devreme, o călătorie ca a ei, demnă de un basm, nu ar fi fost posibilă. Nu o fi avut ea un condur de cleștar care să i se potrivească perfect pe piciorul delicat, dar, în multe privințe, povestea ei este cea a Cenușăresei zilelor noastre.

E drept, Catherine n-a fost vreo adolescentă asuprită și exploataată de malefica sa mamă vitregă și nici n-a avut prin preajmă vreo zână bună în rolul de nașă, însă ascensiunea sa nu este mai puțin lipsită de strălucire. A venit pe lume în 9 ianuarie 1982, într-o zi de iarnă friguroasă, la Royal Berkshire Hospital din Reading. Părinții săi, Michael și Carole, au așteptat până în vară pentru a organiza botezul primului lor prunc, Catherine Elizabeth Middleton, eveniment care a avut loc în 20 iunie 1982, la pitoreasca biserică parohială St Andrew din Bradfield³, comitatul Berkshire, clădire monument istoric de gradul al II-lea, datând din secolul al XIV-lea.

În vara aceea, single-ul lui Adam Ant, „Goody Two Shoes”, a fost coloana sonoră a sezonului estival și putea fi auzit răsunând din toate radiourile mașinilor de pe întreg cuprinsul țării. Tăioarele cu umeri falși erau ultimul răcnet în materie de modă feminină, la fel și părul bine tapat, în vreme ce, pentru domni, erau în vogă chica și costumele din denim. La știri, Margaret Thatcher, primul premier femeie din istoria Marii Britanii și lidera Partidului Conservator, se scâldea în aparenta glorie adusă de victoria militară britanică asupra Argentinei la sfârșitul Războiului din Insulele Falkland*. Inflația atinsese cota de 9,1%, iar numărul șomerilor crescuse la 3 milioane.

În ciuda tuturor fierberilor de pe Fleet Street, strada pe care, la vremea aceea, își aveau sediile cele mai multe dintre ziarele naționale, editorii au rămas obsedați de o singură poveste: iminenta venire pe lume a primului copil al cuplului Charles–Diana. Exact așa cum era programat, în 21 iunie 1982, cuplul regal și-a întâmpinat băiețelul blond, care cântărea 3,1 kilograme.

Pe treptele Aripiei Lindo a St Mary's Hospital din Paddington, prințul și prințesa păreau în culmea fericirii, însă doar de ochii lumii. Diana se luptase cu niște dureri cumplite și fusese necesar să-i fie indus travaliul pentru că nu mai îndura presiunea presei, despre care a spus că „devenea de nesuportat. Era ca și cum toată lumea îmi monitoriza fiecare suferință”⁴, a mărturisit prințesa. Câteva zile mai târziu, după ce au informat-o mai întâi pe regină, prințul și prințesa au anunțat că numele alese pentru fiul lor sunt: William Arthur Philip Louis. Acesta era al doilea în linia succesiunii la tron și avea să devină viitorul rege al Marii Britanii.

* Cunoscut și sub numele de Războiul Malvinelor, a fost un conflict izbucnit în 1982, care a durat două luni, motivul fiind disputarea acestor insule aflate sub suveranitate britanică, ulterior invadate de forțele armate argentiniene (n. red.).

N-au existat bariere metalice sau fotografii în fața spitalului atunci când Michael și Carole Middleton au dus-o acasă pe micuța Catherine, însă aceasta a fost la fel de prețuită și de iubită de familia ei. O copilă isteată și drăgălașă, Catherine a fost crescută de părinții săi, care munceau din greu, amândoi având slujbe cu responsabilitate în domeniul industriei aviației, pe atunci în plin avânt. Când fetița avea în jur de doi ani, tatăl ei, Michael, a primit o promovare însemnată, urmând a prelua o poziție în conducerea superioară, ca dispecer în cadrul companiei British Airways. Singura problemă era că, pentru acest post, trebuia să plece la Amman, în Iordania. Cu un contract de doi ani și jumătate în mână, soții Middleton au înfruntat provocarea cu capul sus, considerând-o o aventură palpitantă, și, după ce s-au gândit cu seriozitate, au hotărât să-și dezrădăcineze familia și să îmbrățișeze viața de expați.

A fost, fără îndoială, o mișcare îndrăzneată, căci Iordania se confrunta cu o considerabilă neliniște politică. Tulburările erau frecvente, iar la Amman aveau loc importante proteste în masă, în special la Universitatea Yarmouk, unde studenții solicitau schimbări profunde. Inflația, precum și disperarea oamenilor care își plângeau sărăcia amenințau să destabilizeze domnia regelui Hussein. Deși acesta se afla în fruntea unei monarhii constituționale, nefiind, așadar, un conducător absolut, așa cum se întâmpla în țările învecinate, Hussein avea însemnate puteri executive și legislative, iar dacă era stârnit, nu ezita să arate că nu se teme să recurgă la ele.⁵

Deși Michael avea un salariu decent datorită funcției sale de conducere, salariu consolidat de o indemnizație pentru că fusese silit să se mute în altă țară, familia nu o ducea tocmai pe roze. Din mai 1984, soții Middleton au închiriat, cu 300 de lire sterline pe lună, o vilă modestă, cu trei dormitoare, în Um Uthaina,

un cartier elegant din districtul Zahran, situat în sud-vestul Ammanului. După plecarea lor, clădirea a fost transformată în clinică pediatrică. Familia a petrecut, totuși, o „perioadă foarte fericită” aici, în ciuda faptului că slujba lui Michael la British Airways (BA) era extrem de solicitantă. De un Crăciun, el a trebuit să rămână în Iordania, în timp ce Carole împreună cu fetițele lor, Catherine și Pippa, s-au întors acasă, în Marea Britanie, în satul Bradfield Southend, din Berkshire.⁶

Nicola Nijmeh, proprietara vechii vile transformate în clinică pediatrică, are amintiri frumoase legate de Michael, de pe vremea când acesta lucra la Aeroportul din Amman. „Purta întotdeauna pantaloni scurți albi și conducea o Toyota albă, cu un logo mare al companiei aeronautice”, a povestit femeia. Iordaniana Hana Hashweh, agentă BA, care a colaborat cu domnul Middleton, l-a descris ca fiind „activ, deosebit de sincer și extrem de integru”⁷.

La vârsta de trei ani, Catherine s-a trezit cufundată în amestecul vibrant al culturilor de la moderna ei grădiniță, unde colegii, veniți din diverse colțuri ale lumii, inclusiv Iordania, Marea Britanie, Japonia, India, Indonezia și America, i-au oferit posibilitatea de a intra în contact cu o multitudine de tradiții. Deși grupa lui Kate era formată din doar 12 elevi, în fiecare dimineață, copiii din grădiniță se reuneau pentru a deprinde elementele de bază ale limbii arabe, lucru care a ajutat-o pe Catherine să-și îmbogățească și mai mult educația culturală timpurie.

Sahera al Nabulsi, educatoarea vizionară din grădinița Assahera, a povestit că micuții se așezau în cerc, cântând versiuni ale melodiei pentru copii „Incy Wincy Spider” atât în engleză, cât și în arabă. „Pentru a le îmbunătăți cunoștințele de limbă arabă, ne adânceam în studiul câte unui verset din Coran”,

și-a amintit Sahera. „Apoi le spuneam povești despre însoțitorii Profetului, precum Omar Bin Khattab*, punând accentul pe valori cum ar fi respectul și iubirea.”⁸ Este de la sine înțeles că serbările școlare dedicate sărbătorilor religioase erau un cocktail colorat de culturi. De Crăciun, doamna al Nabulsi îmbrăca stralele lui Moș Crăciun. În schimb, de Eid al-Fitr, sărbătoare care marchează punctul culminant al Ramadanului, tobele prindeau glas, însuflețind atmosfera.

Cu alte cuvinte, micuța Catherine, care, ulterior, a susținut că experiențele unui copil în primii ani de viață îl modelează ca adult, și-a petrecut jumătate din timp într-o țară străină, în contact cu diferite culturi, alături de colegi provenind dintr-o multitudine de țări și cu o multitudine de credințe. Experții în educație sunt de părere că acei copii care au parte de o astfel de diversitate de la o vârstă fragedă dobândesc abilități sociale superioare, sunt mai receptivi față de cei care vorbesc o altă limbă decât părinții lor, dobândesc o cultură generală mai amplă și acceptă cu mai multă ușurință varietatea globală.

De obicei, Carole era părintele care se ocupa de recuperarea copiilor de la grădiniță, însă doamna al Nabulsi își amintește că, atunci când sosea Michael, chipurile celor două fetițe ale sale străluciau de bucurie, iar micuțele alergau vesele spre el, pentru a-l întâmpina.⁹ Dincolo de zidurile grădiniței, pe Catherine și Pippa le așteptau noi aventuri în locuri precum Centrul cultural Haya, un hub inaugurat de regele Hussein în 1976, care includea un planetariu, posibilitatea de a urma cursuri de gătit și fascinante zone de joacă. Centrul fusese creat cu scopul de a dezvolta talentele și abilitățile copiilor în domeniul cultural și

* Umar ibn Al- Hattāb (585–644) a fost unul dintre cei mai puternici și influenți califi musulmani din istorie și s-a numărat printre companiile profetului islamic Mohamed, fiind și socrul acestuia (n. red.).

artistic și a avut, în mod evident, o influență esențială asupra formării lui Catherine ca adult.

Atunci când, în iunie 2018, prințul William a participat, la Amman, la o recepție găzduită de reședința ambasadorului britanic în Iordania, acesta a avut ocazia să o întâlnească pe Rania Malki, directorul executiv al organizației Salvați Copiii din Iordania, care i-a povestit că știa casa unde locuise Catherine în copilărie, pentru că era acum locuința medicului pediatru care se ocupa de copiii ei. „Nu se poate!” a replicat prințul. „O să fie încântată să afle. I-a plăcut foarte mult acolo, chiar i-a plăcut! Este extrem de măhnită c-am venit aici fără ea.” Catherine începuse să nutrească o afecțiune cu totul aparte pentru Iordania de când își petrecuse o vacanță împreună cu copiii în această țară, în anul 2020.

Familiei Middleton îi plăcea să trăiască peste hotare și erau cu toții hotărâți să profite la maximum de aceste experiențe. Așadar, au îmbrățișat stilul de viață al expaților, dornici să se bucure de cât mai multe momente frumoase. Michael avea obiceiul de a-și duce familia în excursii la unele dintre nenumăratele situri arheologice din țară. După anunțul oficial al logodnei dintre Catherine și William, în 2010, a fost dată publicității o drăgălașă fotografie de familie care îi prezenta pe membrii clanului Middleton în timpul unei vizite la ruinele de la Jerash, sit arheologic roman datând din primul secol î.Hr.

Când, la rândul său, William a călătorit singur în Iordania, în iunie 2018, a vizitat aceleași ruine pe care le admirase și soția sa, copil fiind. În timpul turului, el și Hussein, prințul moștenitor al Iordaniei, s-au oprit în fața unui șevalet pe care se afla o copie mărită a amintitei fotografii cu familia Middleton. Oprindu-se în exact același foc în care fusese făcută poza, William a spus: „Trebuie să mă întorc aici cu familia

mea pentru cadrul acesta.” Apoi l-a indicat pe socrul său în fotografie și a adăugat: „Michael arată foarte elegant în șlapi.”

După câțiva ani, în cea mai mare parte fericiți, familia Middleton s-a întors acasă, în West Berkshire, în septembrie 1986, așa cum era planificat. La scurt timp după aceea, Catherine a fost înscrisă la St Andrew's School din Pangbourne, ale cărei cursuri erau gratuite, și le-a frecventat până în iulie 1995. Profesorii au descris-o ca fiind o elevă dedicată, silitoare și foarte conștiincioasă, nu doar în ceea ce privește studiile, ci și activitățile sportive, fiind o bună atletă și înotătoare.

În 1987, când Catherine avea cinci ani, mama ei, Carole, a făcut pe masa din bucătărie un plan de afacere numit Party Pieces, care consta în livrarea de pălării, farfurii, baloane și alte decorațiuni pentru petrecerile de copii. Afacerea a crescut și a devenit de succes, căci produsele sale au ajuns să se vândă la nivel național, online sau prin poștă, activitatea necesitând angajarea a 40 de persoane la sediul său din Ashampstead, Berkshire.¹⁰ Ani mai târziu, Catherine avea să se bucure de beneficiile acestui succes comercial, care i-a înlesnit frecventarea a două dintre cele mai bune școli private din Anglia.

În 1990, ea și sora ei, Pippa, s-au înscris la clubul local Brownies, unde au devenit din nou populare prin participarea la excursii, practicarea diverselor sporturi și câștigarea de insigne la concursuri. „Era destul de relaxată”, și-o amintea June Scutter, șefa clubului Brownies. „[Kate și Pippa – n. tr.] erau copii obișnuiți, care nu se deosebeau cu nimic de ceilalți.”¹¹ Catherine și-a descoperit pasiunea pentru artele dramatice în timpul anilor de studiu la St Andrew, și era atât de talentată, încât, la 11 ani, a primit rolul principal, Eliza Doolittle, din producția școlii cu *My Fair Lady*. La vârsta de 13 ani, deținuse deja rolul principal în piesa victoriană *Murder in the Red Barn*.